

Oponentský posudok na diplomovú prácu

Kateřina Černá “*Bejt pánem svýho těla*”/ *první menstruace v kontextu dospívání* /

Autorka posudzovaného textu sa rozhodla riešiť nie práve najľahší metodologický výskumný problém. Sociálny kontext prvej menštruácie na základe vyprávania prežitých skúseností vybranej účelovej vzorky /predtým dievčat /teraz už mladých žien.

Hned' prvá kapitola /*Metodologie a etika výzkumu*/ prináša cenné informácie a postrehy z “terénu” /z priebehu interview/, kde autorka odhaľuje všetky úskalia reflexívne vedeného epizodického interview. Škoda, že autorka viac nepracovala s problematikou *času* /prítomný a minulý, prežitý kontra vyprávany príbeh/, i keď ju sama v náznakoch problematizuje. Tu autorka stavia na dobrých odkazoch reflexívnej antropológie pánov Bourdie a Wacquanta Domnievam sa, že by jej to pomohlo viac pochopiť súčasný aktuálny vzťah žien k svojmu telu a sebahodnotení.

V teoretických východiskách práce reflektuje problematickosť aplikácie teórie “rites de passages”, ale napriek tomu zachováva jej trojčlennú schému *očakávanie-prechod-vyrovnanie sa s novým stavom*. Škoda, že autorka opomíja problemiku konceptu *embodied* /stelesneného jednania napr. *Schepper Hughes*/. I keď je dôležité podotknúť, že autorka napokon pracuje s podobným konceptom *socializácie menštruácie*/ *Ernster*/.

V analytickej časti práce autorka citlivo pracuje s prijatým materiálom, ako na úrovni jazyka / kde uplatňuje svoje predchádzajúce lingvistické školenie/ , reči-čiže podaného príbehu, i etnografie /poskytnutých faktografických informácií/. Intepretačná práca je rovnako vydarená, autorka vie kriticky nazerať na “svoje” dáta z perspektívy antropologických teórií, ako aj historického konextu /najmä kapitola *První menstruace 1989-1995*/.

Domnievam sa, že na posudzovanej práci je vysoko cenný najmä spôsob etnografického písania. Naplno je využitý potenciál ponúknutý v kvalitatívne citlivo prijatých /nie zozbieraných/ dátach. Použitý jazyk je svieži, vtipný , pričom text nestráca na prehľadnosti a odbornosti. Čitateľ musí odceňovať autorkyne ilustrácie ako malý bonus navyše /ktoré možno chápať aj ako akúsi formu autorkynej autobiografie?/.

Dúfam, že Kateřina Černá bude pokračovať v ďalšom štúdiu a predkladaný text doporučujem zverejniť vo forme odbornej štúdie.

Prácu hodnotím ako výbornú. 38 bodov.

Mgr.Petra Ezzeddine-Lukšíková

V Novej Bystrici, SR 20.10.2007